

Vaxholms fästnings museum

Vaxholms fästnings museum ligger i Stockholms skärgård och drivs av ett aktiebolag med två anställda personer. Man har gott samarbete med övriga verksamheter på fästningen. Hela ön är en fästning och museet är också inrymt i en del av fästningen. Den ligger på en ö så man åker färja över, vilket tar ca 2 minuter från Waxholm. Man berättar om livet i fästningen kring förra sekelskiftet, både arbetarnas liv och de höga militärernas liv. Man har gjort flera trevliga filmer om livet i fästningen. I källaren på fästningen har man skapat flera tidstypiska miljöer och man kan vara både i skolsalen, handelsboden och i köket. Övriga delar av museet berättar mycket om försvaret.

Detta vill man berätta om:

1. Hur Waxholm utvecklats tack vare fästningen
2. De olika levnadsvillkoren i fästningen (klassamhället med uppdelning både i kön och arbete)
3. Grunden till välfärdssamhället. Om hur hantverkare och kvinnor kämpat både för sin frigörelse men också för sina rättigheter

Aktiviteter och uppgifter: Livet i fästningen 1890

Före besöket:

- Vad är en kronokarl?
- Vad betyder orden hierarki och klass?

Under besöket:

- Man tas emot som kronokarl (arbetskraft) och får av officer eller dylik person höra berättelsen om fästningen. Därefter får man göra en del av deras arbetsuppgifter som;
- Bära vatten
- Kratta gården
- Sopa
- Tvätta lakan
- Stapla ved
- Stapla kulor
- Några elever i taget får prova på att vara officerens barn och brodera och läsa franska
- Handla i handelsboden och där räkna, mäta och väga
- Titta på film om fästningen
- Diskutera de olika rollerna man varit under besöket

Efter besöket:

- Vilka synonymer för Kvinnor respektive Män finns det.
- Fundera på: Får flickor och pojkar leka samma lekar idag (jämför med fästningens barn)?
Skriv en berättelse där kronokarlen och officeren bytte liv med varandra för en dag.

Pia Åkesson, Qvarnstensgruvan i Lungås, på uppdrag av ArbetSam.
Rapport Pedagogiskt projekt Arbetslivsmuseer som klassrum 2017.